

Wymagania edukacyjne z religii
w Szkole Podstawowej nr 16 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Gliwicach

W klasie IV uczeń:

- charakteryzuje postawę przyjaciela Jezusa;
- wymienia przykazania Dekalogu;
- potrafi scharakteryzować znaki liturgiczne i postawy wykonywane podczas Eucharystii;
- wymienia etapy sakramentu pokuty i je wyjaśnia;
- wymienia i rozpoznaje części liturgiczne Mszy Świętej;
- odróżnia postawy od gestów i znaków;
- definiuje pojęcie „Objawienia”;
- wyjaśnia, skąd pochodzi nazwa Biblia;
- wyjaśnia, co znaczy Dobra Nowina o zbawieniu;
- definiuje pojęcie "homilia" i "kazanie";
- zna informacje o Ewangeliach i Ewangelistach;
- opisuje sposoby objawiania się Boga człowiekowi;
- wyjaśnia, dlaczego Pismo Święte jest nazywane księgą miłości Boga do człowieka;
- wymienia, z jakich części składa się Pismo Święte, a szczególnie Nowy Testament;
- wymienia formy nauczania Kościoła;
- integruje wydarzenia biblijne z rokiem liturgicznym;
- wyjaśnia, że autorem ksiąg Pisma Świętego jest zarówno Bóg, jak i człowiek;
- wyjaśnia pojęcie: Urząd Nauczycielski Kościoła;
- wyjaśnia znaczenie poszczególnych części sigli;
- wyjaśnia, na czym polega chrześcijański wymiar kultury;
- wymienia uczynki miłosierdzia co do ciała i duszy i proponuje, jak je wypełniać;
- wyjaśnia, dlaczego grzech prowadzi do wewnętrznej niewoli;
- wyjaśnia, na czym polega istota daru;
- wyjaśnia różnicę między tym, że Bóg stwarza, a człowiek tworzy;
- wyjaśnia, dlaczego w Modlitwie Pańskiej nazywamy Boga Ojcem;
- wymienia, o co prosimy w Modlitwie Pańskiej;
- wyjaśnia, kim Jezus jest dla wierzących;
- wymienia przykłady osób poświęcających swoje życie dla głoszenia Ewangelii: św. Szczepan, Paweł Apostoł, Jan Paweł II;
- wie, że grzech niszczy przyjaźń chrześcijanina między nim a Panem;
- wyjaśnia, kto daje człowiekowi życie wieczne;
- wyjaśnia, czym jest wiara w życiu człowieka;
- wymienia określenia „nieba”: dom Boga Ojca, życie wieczne, zbawienie;
- wymienia przykłady Bożej Opatrzności w historii ludzi;
- wymienia przymioty Boga;

W klasie V uczeń:

- wyjaśnia, że w przyjmowaniu prawd pomaga człowiekowi rozum;
- charakteryzuje działania Boga, który jest Osobą;
- mówi z pamięci słowa Modlitwy Pańskiej i potrafi wyjaśnić jej poszczególne części;

- wyjaśnia, na czym powinna polegać relacja między Bogiem i człowiekiem;
- wyjaśnia pojęcia: "wiara" i "rozum";
- rozróżnia wiarę naturalną i nadprzyrodzoną;
- wyjaśnia dlaczego w życiu człowieka ważna jest wiedza, w tym także wiedza religijna.
- wskazuje istotę człowieczeństwa tj. godność różniącą człowieka od innych istot żyjących;
- wymienia grzechy główne;
- wie, że Bóg nie odwraca się od człowieka pomimo jego grzechu;
- wyjaśnia, kim są aniołowie;
- wymienia skutki grzechu pierworodnego;
- wie, co oznacza słowo „protoewangelia”.
- wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest stwórcą świata;
- wymienia prawdy o człowieku zawarte w Księdze Rodzaju;
- interpretuje biblijne opowiadanie o grzechu pierwszych ludzi;
- wymienia przykłady, w jaki sposób Bóg wspomaga człowieka w walce ze złem
- wyjaśnia istnienie zła w świecie;
- wyjaśnia przyczyny i sens biblijnego potopu;
- wyjaśnia, dlaczego Abrahama nazywamy ojcem wiary;
- wymienia, jakie prawdy o Bogu ukazane są w noweli o Józefie Egipskim;
- wymienia, jakie prawdy o Bogu ukazane są w biblijnym opowiadaniu o Mojżeszu;
- opowiada historię Noego;
- opowiada historię Abrahama;
- charakteryzuje postać Jakuba;
- wyjaśnia pojęcia: Stare Przymierze – Nowe Przymierze;
- wyjaśnia termin „pascha”.
- wyjaśnia związek paschy Izraelitów z paschą Jezusa;
- wyjaśnia, w jaki sposób Bóg w Jezusie Chrystusie wypełnia obietnice zbawienia;
- wyjaśnia, czym jest sumienie;
- wyjaśnić, na czym polega świętość;
- wyjaśnia znaczenie adwentu.
- wie w jaki sposób może kształtować swoje sumienie;
- wyjaśnia pojęcie paruzji.
- wyjaśnia, dlaczego ważna jest znajomość źródeł mówiących o Jezusie;
- wie dlaczego ludzie dzisiaj pielgrzymują;
- definiuje pojęcie „nawrócenia”;
- wymienia miejscowości, które mają znaczenie dla naszej wiary;
- wymienia znaki potwierdzające mesjańską godność Jezusa ukazane podczas chrztu w Jordanie;
- wymienia imiona proroków zapowiadających przyjście Mesjasza;
- opowiada wydarzenie Nawiedzenia;
- wymienia (trzy) pozachrześcijańskie świadectwa o Jezusie;
- opowiada biblijne wydarzenie ofiarowania Pana Jezusa w świątyni;
- wyjaśnia, na czym polegają idee błogosławieństw Jezusa;
- wyjaśnia, co to znaczy, że błogosławieństwa są prawem królestwa Bożego.
- zna wyjaśnia przypowieści interpretujące królestwo Boże;
- wie, co to znaczy „dzielić się wiarą”

- wyjaśnia, że Bóg działa poprzez słowa i czyny Jezusa;
- wie, że trzeba modlić się o zbawienie dla siebie i dla zmarłych;
- wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Pan Bóg zawarł z ludźmi Nowe Przymierze;
- wyjaśnia, że podczas Mszy Świętej Jezus uobecnia swoją mękę, śmierć i zmartwychwstanie.
- uzasadnia, że wiara jest warunkiem uzyskania odpuszczenia grzechów;
- wyjaśnia, dlaczego Uroczystość Zesłania Ducha Świętego jest nazywana Pięćdziesiątnicą;
- charakteryzuje wspólnotę pierwotnego Kościoła;
- wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie rozumienie końca świata;
- wyjaśnia, czego domaga się wiara w obecność i działanie Ducha Świętego w Kościele;
- wyjaśnia rolę Ducha Świętego w osiągnięciu zbawienia;

W klasie VI uczeń:

- opowiada wydarzenie Zesłania Ducha Świętego (Dz 2, 1- 17);
- wymienia sposoby świętowania niedzieli;
- wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół ma strukturę hierarchiczną;
- uzasadnia obowiązek uczestnictwa we Mszy Świętej w niedziele i święta;
- wymienia poszczególne okresy roku liturgicznego;
- wymienia siedem sakramentów świętych;
- charakteryzuje Kościół;
- wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu Kościoła;
- przyporządkowuje okresy roku liturgicznego wydarzeniom zbawczym;
- rozróżnia sakramenty przyjmowane jeden raz w życiu;
- uzasadnia, że Eucharystia stanowi centrum roku liturgicznego;
- wyjaśnia, dlaczego niektóre sakramenty przyjmujemy wiele razy, a inne jeden raz;
- wyjaśnia związek pomiędzy wydarzeniem Zesłania Ducha Świętego, chrztem i Eucharystią;
- interpretuje metafory opisujące pierwotną wspólnotę Kościoła;
- wyjaśnia czemu może służyć identyfikowanie wydarzeń roku liturgicznego;
- wymienia części różańca;
- wyjaśnia rolę świętych w życiu wierzących;
- wymienia sposoby troski o Kościół w oczyszczeniu;
- kojarzy jak wygląda obecny papież i wie, jakie nosi imię;
- wymienia cele liturgii;
- wymienia nazwę swojej parafii;
- wyjaśnia, dlaczego każdy papież jest następcą świętego Piotra;
- wyjaśnia, w czym wyraża się widzialny i niewidzialny wymiar liturgii;
- uzasadnia potrzebę istnienia parafii;
- przyporządkowuje zbawcze wydarzenia do części różańca;
- wyjaśnia pojęcia „Kościół uwielbiony” i „Kościół pielgrzymujący”;
- wyjaśnia, że Kościół pielgrzymujący i Kościół w oczyszczeniu stanowią jedną wspólnotę;
- uzasadnia, że Eucharystia jest centrum życia Kościoła.
- wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla rozwoju wiary;
- charakteryzuje organizację administracyjną Kościoła;
- uzasadnia, że Eucharystia wyraża wspólnotę Kościoła pielgrzymującego i w oczyszczeniu;

- definiuje pojęcie nawrócenia;
- wymienia imiona proroków zwanych adwentowymi;
- wyjaśnia, na czym polega przywilej Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny;
- wymienia przykazania kościelne;
- wyjaśnia pojęcie: *caritas*;
- wyjaśnia pojęcie „sztuka sakralna”;
- wyjaśnia związek pomiędzy kulturą i liturgią;
- wymienia, kto tworzy Świętą Rodzinę;
- opowiada wydarzenia biblijne z życia świętego Józefa;
- wyjaśnia, w czym wyraża się posłannictwo Jezusa;
- wyjaśnia, na czym polega misyjny charakter Kościoła;
- podaje przykłady form postu zewnętrznego i wewnętrznego, które może podjąć uczeń klasy VI;
- wyjaśnia związek jałmużny z okresem Wielkiego Postu;
- wymienia formy modlitwy;
- wyjaśnia znaczenie poszczególnych części sakramentu pokuty i pojednania.
- wyjaśnia sens obrzędu posypywania głów popiołem;
- wyjaśnia różnice pomiędzy dietą i postem;
- odróżnia jałmużnę od działalności dobroczynnej;
- potrafi opowiedzieć przypowieść o dobrym ojcu;
- wymienia części sakramentu pokuty i pojednania.
- wymienia najważniejsze części liturgii Wigilii Paschalnej;
- uzasadnia nazwę Wielki Czwartek;
- wymienia części liturgii Wielkiego Piątku;
- uzasadnia, że Pan Jezus przez swoją mękę, śmierć i Zmartwychwstanie nadał ludzkiemu cierpieniu i umieraniu znaczenie zbawcze;
- wyjaśnia związek Ostatniej Wieczerzy z sakramentami Eucharystii i święceń;
- wyjaśnia, dlaczego Eucharystia w Wielki Czwartek nazywana jest Mszą Świętą Wieczerzy Pańskiej;
- wyjaśnia, dlaczego Wielki Piątek nie jest dla chrześcijan dniem smutku, porażki i beznadziei;
- wyjaśnia związek pomiędzy cierpieniem i śmiercią Pana Jezusa i cierpieniem oraz umieraniem ludzi;
- wyjaśnia symbolikę ognia i wody;
- wie, w jaki sposób odmawia się Koronkę do Miłosierdzia Bożego;
- wyjaśnia, dlaczego Pana Jezusa nazywamy Dobrym Pasterzem;
- cytuje obietnice Pana Jezusa dotyczące życia wiecznego;
- charakteryzuje przymiot Pana Boga, jakim jest miłosierdzie;
- wyjaśnia, w czym wyraża się działanie Ducha Świętego w sakramentach chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania.
- wyjaśnia, dlaczego modlitwy pogrzebowe są pełne nadziei;
- wyjaśnia znaczenie sakramentu bierzmowania dla jego osobistego rozwoju i rozwoju wspólnoty Kościoła;
- wymienia Osoby Trójcy Przenajświętszej;
- opowiada wydarzenie biblijne, które ukazuje, że Maryja jest matką;
- wyjaśnia, co jest treścią wiary w Tróję Świętą;

- wyjaśnia, dlaczego Maryję nazywamy Matką Kościoła;
- wyjaśnia, dlaczego Kościół obchodzi Uroczystość Trójcy Przenajświętszej;
- uzasadnia religijny charakter procesji;
- uzasadnia związek tytułu Matka Kościoła z wydarzeniem Zesłania Ducha Świętego;
- argumentuje dlaczego nie ma „wakacji” od Pana Boga.

W klasie VII uczeń:

- wymienia trzy sposoby poznawania rzeczywistości;
- układa osobistą hierarchię pytań egzystencjalnych;
- rozumie istotę wiary religijnej.
- rozumie, że Bóg objawia się jako Stwórca w przyrodzie, działa w ludzie wybranym (historia ludu) oraz w Jezusie Chrystusie, którego nauka i działanie zostały spisane w NT;
- podaje przykłady pośredników objawienia (proroków, Apostołów);
- wyjaśnia, jaka jest wartość Biblii dla człowieka wierzącego;
- wyjaśnia, że czytając Pismo Święte, spotykamy Jezusa Chrystusa;
- określa główny cel czytania Biblii;
- rozumie religijne przesłanie opowiadań o stworzeniu świata;
- wyjaśnia, że człowiek może poznać Boga przez dzieła stworzenia;
- krytycznie (nie dosłownie) czyta teksty biblijne;
- wymienia gatunki biblijne;
- podaje przykłady środków stylistycznych w Piśmie Świętym;
- zna różne sposoby czytania Pisma Świętego;
- rozumie różnicę między natchnieniem artystycznym a biblijnym;
- samodzielnie odszukuje w Biblii cytaty na podstawie odnośnika;
- wyjaśnia pojęcie godności człowieka;
- wyjaśnia pojęcia „prehistoria biblijna”, „grzech pierworodny”;
- wskazuje na religijne znaczenie wody (potop i chrzest);
- rozumie nadrzędną pozycję prawa Bożego nad prawem ludzkim
- rozumie, co odróżnia człowieka od zwierząt;
- rozumie pojęcia „prehistoria biblijna”, „grzech pierworodny”;
- zna konsekwencje grzechu pierwszych rodziców dla nich i dla każdego człowieka;
- rozumie symboliczne znaczenie wieży Babel.
- wyjaśnia mechanizm rozprzestrzeniania się zła na świecie.
- opowiada o Abrahamie, Izaaku i Jakubie;
- podaje podstawowe informacje o Mojżeszu;
- rozumie związek wolności i odpowiedzialności;
- rozumie istotę sakramentu pokuty;
- wyjaśnia, kim byli prorocy;
- wyjaśnia, kim byli biblijni patriarchowie;
- opowiada, na czym polega święto Paschy;
- interpretuje decyzję Abrahama o wyruszeniu z ziemi rodzinnej;
- rozumie, że prawdziwymi wrogami człowieka są jego grzechy;
- wyjaśnia biblijną historię wędrówki ludu wybranego w kontekście wiary w działanie Boga;
- odnajduje związki między ST i NT;

- rozumie chrześcijański model dawania świadectwa
- wymienia formy pobożności maryjnej;
- wymienia wydarzenia z życia Maryi;
- wie, że Jezus był postacią historyczną;
- zna kanon NT;
- zna autorów Ewangelii;
- zna na pamięć Apostolski symbol wiary;
- rozumie szczęście w kontekście wiary (ośmiu błogosławieństw);
- wie, na czym polega odkupienie ludzi przez Chrystusa;
- wskazuje na zmartwychwstanie Chrystusa jako na podstawową prawdę wiary;
- rozumie istotę nadziei chrześcijańskiej;
- opisuje stosunek ludzi współczesnych do śmierci;
- opowiada o wskrzeszeniu Łazarza;
- opowiada tekst ewangeliczny obrazujący sąd ostateczny;
- zna pojęcie „paruzja”;
- opisuje chrześcijańską wizję nieba.
- układa chronologicznie „historię zbawienia”;
- rozumie, dlaczego Maryja jest wzorem wiary i miłości;
- wymienia przynajmniej dwa dokumenty historyczne potwierdzające istnienie Jezusa;
- zna ogólną charakterystykę poszczególnych Ewangelii;
- zna różnicę między wskrzeszeniem Łazarza a zmartwychwstaniem;
- rozumie wyjątkowość kultu maryjnego;
- wymienia większość dokumentów historycznych potwierdzających istnienie Jezusa;
- dzieli dokumenty na chrześcijańskie i niechrześcijańskie;
- opisuje okoliczności powstania Ewangelii;
- opisuje fazy powstawania Ewangelii;
- zna różne formy krzyża,
- zna *Koronkę do miłosierdzia Bożego*;
- wyjaśnia, na czym polega misja Kościoła;
- opowiada o św. Piotrze i o początkach Kościoła;
- zna pochodzenie godności papieża, jego odpowiedzialność;
- wymienia kilka biblijnych obrazów Kościoła,
- opowiada o życiu pierwszych chrześcijan;
- zna pojęcia: Inkwizycja, herezja, wolność sumienia;
- przedstawia postać św. Tomasza i łączy go z zakonem dominikanów;
- opowiada o świętym Franciszku,
- rozumie znaczenie słowa „ekumenizm”;
- wskazuje wzór jedności (Trójcę Świętą) i źródło jedności (Eucharystię),
- przedstawia postać św. Wojciecha i Stanisława.
- wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest misyjny;
- rozumie określenie „Urząd Nauczycielski Kościoła”;
- opowiada o początkach chrześcijańskiej Europy;
- omawia postulaty reformy gregoriańskiej, wykorzystując tło historyczne;
- zna ogólnie historię rozłamów w chrześcijaństwie;

- zna części różańca;
- wymienia kilkoro świętych;
- odróżnia Uroczystość Wszystkich Świętych od Dnia Zmarłych;
- porządkuje najważniejsze uroczystości i okresy roku liturgicznego;
- wyjaśnia słowo „liturgia” ;
- podaje dwa znaczenia terminu „adwent”;
- rozumie znaczenie słowa „paruzja” ;
- rozumie religijny (nie tylko tradycyjny) sens Bożego Narodzenia;
- rozumie religijne znaczenie Wielkiego Postu;
- wymienia nabożeństwa wielkopostne;
- wymienia części Triduum Paschalnego i wyjaśnia treść obchodów poszczególnych dni;
- rozumie znaczenie obchodów Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina;
- wyjaśnia, na czym polega obcowanie świętych;
- wyjaśnia istotę Kościoła pielgrzymującego, oczyszczającego się i niebiańskiego;
- wymienia porządek roku liturgicznego;
- wyjaśnia gesty i symbole liturgiczne;
- zna pojęcie „Paraklet”.
- analizuje znaczenie słów modlitwy *Zdrowaś Maryjo*;

W klasie VIII uczeń:

- nazywa ludzkie pragnienia i potrzeby;
- interpretuje metafory „skarby na ziemi” i „skarby w niebie”;
- rozumie małżeństwo, rodzinę i ojczyznę, a także zrzeczenia jako środowiska rozwijające wspólnotowy aspekt życia;
- przedstawia postać św. Jadwigi w kontekście historycznym;
- rozumie pojęcia „działalność charytatywna” i „fundacja”;
- wskazuje pierwiastek ludzki i Boski w Kościele;
- rozumie istotę chrztu jako włączenia do Kościoła oraz zadania wynikające z przynależności do Kościoła;
- wskazuje w wybranych tekstach określenia i obrazy Kościoła;
- określa zależność między wiarą a uczynkami;
- zna części i obrzędy Eucharystii;
- zna klasyfikację potrzeb;
- wymienia sposoby tworzenia wspólnoty Kościoła;
- wymienia elementy misji Kościoła;
- rozumie udział w Eucharystii jako osobiste zaangażowanie w relacje z Bogiem;
- zna etymologię słowa „Kościół”;
- rozważa, czy jest możliwe uzyskanie pełni szczęścia bez Boga;
- wymienia cechy prawdziwego obrazu Boga;
- analizuje znaczenia i konteksty użycia słowa „ojciec” oraz konfrontuje je z obrazem Boga Ojca;
- interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii pod kątem życia Jezusa;
- wskazuje współczesnych apostołów;
- definiuje przypowieść jako gatunek literacki;
- zna zasady interpretacji przypowieści;

- rozumie pojęcie „pełnia człowieczeństwa”,
- definiuje dwa znaczenia słowa „piekło”;
- rozważa sposób obecności Jezusa w Kościele.
- porównuje starotestamentowy i nowotestamentowy obraz Boga;
- wymienia wszystkie sakramenty i określa dary, jakie dzięki nim otrzymujemy;
- definiuje Eucharystię oraz wskazuje jej cel i znaczenie dla życia chrześcijanina;
- wymienia kolejne części i ich obrzędy Mszy Świętej;
- wskazuje cel i sens uczestniczenia we Mszy Świętej;
- wie, na czym polega pełne uczestnictwo we Mszy Świętej;
- rozumie istotę przebaczenia;
- wskazuje warunki Bożego przebaczenia;
- zna warunki dobrej spowiedzi;
- wie, w czym wyraża się troska Jezusa i Kościoła o chorych;
- wymienia różne rodzaje powołań;
- wyjaśnia istotę powołania kapłańskiego;
- wymienia stopnie sakramentu święceń;
- wskazuje podstawy udanego małżeństwa;
- definiuje „prawdziwą miłość”;
- określa sposób, w jaki Bóg okazuje człowiekowi miłość;
- zna obrzędy chrztu świętego;
- dostrzega związek między cudem rozmnożenia chleba a nauczaniem Jezusa o chlebie żywym;
- opisuje wybrane gesty lub symbole liturgiczne i je interpretuje;
- definiuje pojęcia „kanonizacja” i „beatyfikacja”;
- rozważa różnice pomiędzy sakramentami i magią;
- rozważa, czy ludzie nieochrzczeni mogą być zbawieni;
- wymienia owoce Ducha Świętego i rozważa ich aktualność;
- aktualizuje historię Józefa Egipskiego;
- rozważa zagrożenie sekt w życiu młodych ludzi;
- rozumie, że człowiek ponosi odpowiedzialność za swoje sumienie;
- wyjaśnia, na czym polega doskonałość przykazania miłości;
- interpretuje tekst Ośmiu Błogosławieństw i konfrontuje go z potocznym rozumieniem szczęścia;
- rozumie i definiuje pojęcie „Opatrzność”;
- interpretuje imię Boże „Jestem, Który Jestem”;
- rozumie pojęcie autorytetu,
- definiuje, czym jest sumienie;
- wymienia różne formy pobożności;
- omawia sposoby świętowania w rodzinie;
- omawia kwestię świętowania szabat i niedzieli;
- wskazuje postulaty reformacji;
- zna postać Marcina Lutra;
- podaje informacje o Kościele greckokatolickim;
- podaje przykłady łamania piątego przykazania;
- wymienia grzechy przeciw czystości;
- rozumie istotę czystości w narzeczeństwie i małżeństwie;

- rozumie istotę ściągania i plagiatu jako kradzieży;
- rozumie dwa znaczenia słowa „pożądać” i odnosi je do dziewiątego i dziesiątego przykazania;
- opisuje modlitwę Jezusa,
- rozważa, czy modlitwa może przemieniać ludzi i świat;
- rozważa, czy prawdziwa miłość może istnieć bez Boga.
- rozumie pojęcie „Drzewo Życia”w odniesieniu do krzyża;
- rozumie znaczenie obchodów Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina;
- rozumie związek Eucharystii i Triduum Paschalnego;
- przedstawia rolę kultu maryjnego w historii Polski;
- rozumie sens naśladowania świętych;
- przedstawia postać Jana Chrzciciela;
- podaje dwa znaczenia adwentu jako oczekiwania;
- charakteryzuje specyfikę adwentu jako okresu liturgicznego i czas jego trwania;
- rozumie różnicę między tolerancją a akceptacją;
- wyjaśnia symbolikę Ducha Świętego;
- przedstawia religijny sens obchodów ku czci świętych i litanii do wszystkich świętych;